

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiæ Doctoris Canonici Ecclesiæ
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentiaæ
Malo, Eivsqve Remediis, Variis Item Scitv Ivcvndissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XXXIII. Temulentia priuat hominem omni interna ac spirituali
iucunditate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

eleuator: Ebrietati se dat, & luxui, virtutes radicitus euelluntur, ac pereunt, libidines nefariae introducuntur, tenacissimèq; harent, atq; obstaculo sunt, ne cœlitus hortanti voci, aures præbeat, atque resipiscat.

Plura huiuscemodi Exempla, quis petat? Perpetuus rerum visus Magister infallibilis, ad oculum quotidie nos condocefacit, nullum virtutis pestilentiū excidium reperiri posse, temulentia.

CAPVT XXXIII.

*Temulentia priuat hominem interna & spiritua-
li incunditate.*

Ita esse, testatur sapiens. *Amaritudo animæ, vi-*
num multum potatum. In typo quaſ id nobis ex-
hibet Noë vino ebrius, ac in tabernaculo nudus ia-
cens: vt intelligas, ebrios omni interna rerum diui-
narum delectatione, nudos, ac spoliatos. nec à ratio-
ne discrepat, quod effatur: Enim uero, interius il-
lud animi laxamentum, ac diuina quædam, è cœle-
stium rerum contemplatione, hausta voluptas, &c
gaudium, tribus animæ potentiss efficitur, intelle-
ctu, voluntate ac memoria, cum circa res sacras oc-
cupantur, aut mentis oculo contuendas, aut affectu
excitato apprehendendas. Et tu nunc mihi sodes
responde. Annon Ebrietas animum capit, quibus
dam quaſ pedicis vincit, ac laqueis inneſtit, impe-
ditq; quo minus harum facultatum exercitio liberè
vi possit? Id porrò magis est clarum, quām vt pro-
bari, ſepiuſ dictum, quām vt debeat repeti, ne cram-
bebis cocta mors. Fugato itaq; temulentiam, atq; à
conuictu tuo abſpelle, aut fruſrabere ſpiritualibus
hiſce, ac cœleſtibus oblectamentis, quæ tantò ſunt

Ecclesi. 31.

*Quo paſto
Ebrietas
imperdit
ſpirituales
animi de-
littus.*

H 5 præ-

præstantiores, quanto anima corpus dignitate antecedit, quanto Deus re quavis creata præstantior, dignior, illustrior.

Huc accedit, quod sicut absente spiritu, atq; anima, corpus exanime est, mortuum est, nulla delectatione frui potest; ita nec anima vera iucunditate vspiam perfundi, diuina gratia spiritus sancti destituta. Gratia isthèc, qui cum tanto peccato stabilitèmanabit? habitabit? cum peccato inquam, cui sacris in scripturis, eternum ve toties intentatur? Esto certus, id tum fiet, quando lux congruet cum tenebris, cum ignis accordabitur aquæ, quando tandem Deus cum Belial conueniet. hinc benè Basilius, Ebrietas ut somnum adfert mortis germanum; ita spiritum sanctum impellit.

Age ergo qui ebrius es, qui temulentiae scurrilatibus deditus es, pensa te primogenituræ priuilegiū, vili lenticulæ pulmento vendidisse, quo quid stultus? annon hoc, Diomedis & Glauci permutatione, Χρύσεα χαλκείωπ? aurea pro æreis?

Simul statere non possunt vini voluptas, & interna ac diuina mentis dulcedo.
Comment. in cap. 5.
Epist. ad Ephes.

At vtrumq; inquies, in mea est situm potestate, & vini voluptates temulentus, & internas animi delitias, pietati deuotus, gustare potero ac delibare. Ego contrà: Id tam vero abesse, quam cœlum à terra; idq; non ex mea tantum, quam forte reprobes, sed ex Diui Hieronymi sententia, qui sic loquitur. Quomodo nō possumus duobus dominis seruire, Deo & Mammone, sic non possumus spiritu pariter impleri, & vino: qui enim spiritu impletur, habet prudentiam & mansitudinem, verecundiam, castitatem, & internam mentis dulcedinem, ac tranquillitatem; qui vino, habet insipientiam, furorem, procacitatem, libidinem, animiq; perturbationem, ac tempestatem.

Quanta ergo fatuitas vestra, quanta ô temulentia amen-

*Homil. 1.
de lejunio.*

mentia vestra, qui consecutamini vilissimam ac brevis
villissimam vini gutturasq; voluptatulam, ac titillatiunculam, & contraria, dulcissimam, dignissimam atque
calidissimam spiritus in Deo delectationem, abiicitis,
contemnitis, proculcatis. O stulti rerum aestimatores, Ser. 25. ad
libet vos Diui Bernardi verbis hic compellare, qui de sororem.
minimis maximam, & de maximis minimam curam ger-
ritis.

CAPUT XXXIV.

*Temulentia spoliat hominem animæ vita qua est
gratia diuina.*

Vidi impios sepultos, etiam dum adhuc viuerent, quo *Eccles. 18.*
verbo, licet omnes pietatis expertes, diuinę le-
gittransgressores, sacra scriptura sit allocuta, ego ta-
men, præcipue enormes vinibulos, notari censue-
rim, qui non secus, ac si terra obruti essent, ita se vi-
no immergunt, atq; sepeliunt. & illud quoq; modo
suo ad ebrios spectat. *Nomen habes quod viuas sed Apoc. 3.*
mortuus es. viuunt enim temulentii & non viuunt,
vieuunt quia bibunt; non viuunt, quia immoderatè
bibunt: nam temulentia id, quo verè viuunt homi-
nes, quod vitales operationes efficit, rationem in-
quam, opprimit, & omnes animi facultates, à natu-
rali vigore abducit, quin ipsi quoq; animæ, suam
auffert vitam, id est gratiam Dei, ut tactum paulo an-
te. Quod quantum damnum, quanta iactura, quam
irreparabilis ruina, non existimo pluribus hic e-
xaggerandum; concionum hoc esto potius Argu-
mentum.

Illud hic te monitum obiter velim; accuratè *Mirabilis*
penses, quid Gratia sit, animam tuam inhabitans, *efficacia*
quid conferat, qd boni apportet. *gratiae ani-*
mam in-
spiri- *habitans*